

HOTĂRÎRE
cu privire la aprobarea concepției de informatizare
a societății și mecanismului ei de realizare

nr. 415 din 05.07.93

Monitor nr.7/229 din 30.07.1993

* * *

Abrogat: 31.10.2012

[Hotărîrea Guvernului nr.796 din 25.10.2012](#)

Dat fiind că tranziția la economia de piață reclamă imperios crearea unui suport informatic în baza tehnologiilor informaționale avansate, informatizarea societății și determinarea principiilor de implicare a statului în acest progres, Guvernul Republicii Moldova

HOTĂRĂȘTE:

1. Se aprobă Concepția informatizării societății conform anexei nr.1.

2. Ministerul Informaticii, Informației și Telecomunicațiilor va elabora și va prezenta Guvernului spre aprobare:

în termen de 5 luni, în comun cu Ministerul Economiei, Ministerul Finanțelor, alte ministere și departamente de stat, proiectul director de informatizare a societății conform Concepției sus-nominalizate;

în termen de o lună, în comun cu Ministerul Finanțelor, Regulamentul cu privire la finanțarea lucrărilor de informatizare a instituțiilor publice;

pînă la 1 august 1993, de comun acord cu Departamentul de Stat pentru Statistică, modul și periodicitatea raporturilor către Guvern privind stadiul de informatizare a obiectivelor, enumerate în Concepția de informatizare a societății și în proiectul director de informatizare.

3. Se aprobă Comisia interdepartamentală pentru informatizare conform anexei nr.2.

4. Informatizarea instituțiilor publice și a agenților economici se va realiza în baza studiilor de fezabilitate și proiectelor directe, elaborate pentru o durată de 3-10 ani în consens cu Concepția de informatizare a societății și cu reglementările din domeniul ale organismelor internaționale.

5. Se stabilește că ministerele, departamentele, alte structuri ale administrației de stat și comitetele executive ale organelor autoadministrării locale achiziționează echipamentele, sisteme de tehnică de calcul și produse informatice pe bază de licitație deschisă, conform proiectelor directe și recomandărilor tehnice aprobate de Ministerul Informaticii, Informației și Telecomunicațiilor.

PREȘEDINTELE
REPUBLICII MOLDOVA

Mircea SNEGUR

or.Chișinău, 5 iulie 1993.

Nr.415.

Anexa nr.1
la hotărîrea Guvernului
Republicii Moldova
nr.415 din 5 iulie 1993

CONCEPȚIA de informatizare a societății

SUMAR

I. Obiective

II. Principiile privind implicarea statutului în informatizarea societății

III. Dezvoltarea infrastructurii informatizării

IV. Aria de cuprindere a informatizării societății

1. Zona dirijării de stat (centrală)
2. Zona agenților economici
3. Zona populației

V. Etapizarea informatizării societății

1. Etapa A – anii 1993 – 1994
2. Etapa B – anii 1995 – 1997
3. Etapa C – anii 1998 – 2000

VI. Asigurarea financiară

Anexa: Lista obiectelor prioritare pentru informatizarea societății.

I. OBIECTIVE

Informatizarea, componentă a dezvoltării societății, va asigura suportul informatic necesar soluționării eficiente a problemelor tranziției la economia de piață și ale dezvoltării economico-sociale, avînd următoarele obiective principale:

- a) pe termen lung: realizarea suportului informatic necesar creșterii capacității competiționale a economiei Republicii Moldova;
- b) pe termen mediu: reorientarea dezvoltării transmisiei de date, tehnicii de calcul și informaticii moldovenești spre realizările de vîrf ale țărilor industrial dezvoltate;
reorientarea lucrărilor de cercetare-proiectare și crearea industriei informatice;
- c) pe termen scurt: realizarea principalelor proprietăți și crearea premiselor tehnico-organizatorice și normative necesare pentru informatizarea societății.

Informatizarea societății urmărește

- a) în domeniul economiei:
 - să asigure perfecționarea relațiilor din și între ramuri;
 - să ofere agenților economici informații în vederea alegerii variantei optime de dezvoltare;
 - să faciliteze realizarea unității conținutului sistemului informațional economico-social prin crearea și întreținerea fișierelor și bazelor de metadate, a clasificatoarelor, registrelor permanente și bazelor de date publice comune și să permită accesul instituțiilor publice, societăților comerciale și populației la acestea;
 - să asigure schimbul automatizat de informație, inclusiv pentru decontările cu instituțiile publice, agenții economici și cu populația, precum și schimbul interbancar automatizat;
 - să dezvolte utilizarea culegerii automate a datelor (coduri cu bare, cartele magnetice);
 - să asigure agenții economici cu metode și instrumente de prognozare și orientare a activității economice în concordanță cu cerințele pieței;

să asigure accelerarea progresului tehnico-științific, reducerea termenelor de realizare și ridicarea nivelului cercetărilor științifice, lucrărilor de proiectare și de pregătire tehnologică a producției;

să stimuleze intensificarea producției și creșterea productivității muncii pe baza integrării sistemelor informatizate de conducere și prelucrare a datelor în toate etapele de viață a produselor;

b) în domeniul social:

să asigure condiții pentru facilitarea accesului larg al populației la informații și la serviciile administrative publice;

să țină evidența și să efectueze prognoza populației și a forței de muncă, să realizeze asistarea pe calculator a satisfacerii cererii și ofertelor de serviciu, precum și a reorientărilor profesionale operate întru evitarea șomajului masiv;

să faciliteze agenților economici accesul rapid la informația despre oportunitățile și cererea de consum, în scopul satisfacerii optime a necesarului de mărfuri și servicii;

să modeleze și să evalueze consecințele proiectelor marco-economice și sociale;

să contribuie la asanarea populației prin folosirea pe scară largă în sfera ocrotirii sănătății a sistemelor medicale informatizate de expertiză, diagnoză, investigație și tratament;

să sporească, prin integrarea noilor tehnologii, nivelul de cultură și calitatea învățământului;

să supravegheze și să estimeze starea de sănătate a mediului ambiant, pentru a întreprinde măsurile cuvenite de prevenire și soluționare a problemelor, precum și pentru informarea populației;

c) în domeniul apărării naționale și al securității statului:

să asigure suportul informatic necesar desfășurării în condiții optime a acestor activități specifice.

II. PRINCIPIILE PRIVIND IMPLICAREA STATULUI ÎN INFORMATIZAREA SOCIETĂȚII

În realizarea obiectivelor informatizării societății, statul se călăuzește de următoarele principii:

a) promovarea și sprijinirea, prin intermediul pîrghiilor economice și legislative, a informatizării tuturor activităților economice și sociale;

b) susținerea și promovarea integrării regionale și mondiale a fluxurilor transfrontaliere de date în domeniile esențiale ale activităților economico-sociale;

c) promovarea și sprijinirea activității de cercetare-dezvoltare în domeniul informaticii, în raport cu tendințele în domeniu și cu resursele umane și financiare disponibile;

d) susținerea și încurajarea cooperării științifice și economice internaționale;

e) dezvoltarea industriei și pieței produselor informatice;

f) crearea și promovarea cadrului legislativ necesar stimulării inițiativelor, asigurării protecției drepturilor intelectuale în domeniul informaticii, prevenirii afectării vieții private și libertăților individuale, stimulării investițiilor străine în informatică;

g) asigurarea formelor și cadrului necesar pregătirii profesionale și perfecționării continue a personalului, în raport cu informatica;

h) realizarea informatizării administrației de stat și a unităților aflate sub controlul statului prin:

elaborarea proiectelor directe în cadrul fiecărei instituții publice și unități economice;

evitarea situației de dependență față de un singur producător, inclusiv prin alinierea la standardele și recomandările tehnice internaționale;

realizarea de interfețe tipizate, apte să permită interconectarea tuturor sistemelor informatice de interes național.

Aplicarea acestor principii urmărește impulsivarea procesului de informatizare, informatizarea activităților administrației de stat și crearea condițiilor pentru satisfacerea cererii curente de produse și servicii informatice.

Guvernul va promova în continuare măsuri legislative și administrative, în stare să asigure agenților economici condiții egale de participare la informatizare societății.

III. DEZVOLTAREA INFRASTRUCTURII INFORMATIZĂRII

Se preconizează următoarele obiective principale ale dezvoltării infrastructurii informatizării:

a) fondarea rețelei naționale de transmisie a datelor la distanță, aptă să favorizeze asigurarea cu servicii telematice, oferite persoanelor juridice și fizice care se conectează la această rețea;

b) crearea unor servicii informatice publice, bănci și baze de date și de cunoștințe, cu diverse destinații la nivel de ramuri, interramuri, orientate pe domenii și probleme; realizarea de sisteme informatice la nivel național, regional și de sector public, prin conectarea băncilor și bazelor de date;

c) optimizarea structurii ofertei de mijloace ale tehnicii de calcul prin:

sporirea volumului de echipamente de calcul solicitate pe piața internă;

creșterea calității, respectiv a performanțelor;

reducerea prețului prin specializarea și reechiparea tehnologică a întreprinderilor producătoare;

cooperarea cu firme din străinătate;

importul produselor, a căror fabricație internă nu este posibilă la nivelul tehnic necesar sau nu este eficientă economic;

închirierea echipamentelor de calcul;

d) îmbunătățirea calității și promptitudinii activității de service, inclusiv prin diversificarea formelor organizatorice, elaborarea și promovarea unor noi metode de depanare-întreținere;

e) diversificarea ofertei de produse generale, orientate pe tipuri de echipamente și domenii de utilizare;

f) perfecționarea sistemului de pregătire a cadrelor de specialiști în informatică;

g) reorientarea, în baza proiectelor directe, a structurii instituțiilor din administrația de stat în scopul informatizării acestora.

IV. ARIA DE CUPRINDERE A INFORMATIZĂRII SOCIETĂȚII

Informatizarea societății va lua în considerare trei zone de informatizare:

1. Zona centrală

Zona centrală include următoarele aspecte ale activității instituțiilor publice:

1) asigurarea integrării sistemului informațional economico-social prin alinierea la recomandările și practica O.N.U. și C.E.E. și folosirea suporturilor de informații avansate;

2) asigurarea transmiterii automate fiabile a informațiilor economico-sociale între diferite organizații prin rețeaua națională de transport a datelor, în calitate de serviciu public;

3) asigurarea informațiilor, necesare instituțiilor de stat și publice, societăților comerciale și populației, sub forma unor registre permanente, baze și bănci de date accesibile prin rețeaua națională de transport a datelor;

4) asigurarea conducerii asistate de calculator a instituțiilor publice prin sisteme informatice prioritare pentru dezvoltarea economico-socială.

2. Zona agenților economici

Această zonă include sistemele informatice ale unităților și organizațiilor, precum ar fi: sisteme informatice integrale ale întreprinderilor, sisteme de cercetare-proiectare asistată de calculator etc.

Acțiunile statului pentru informatizarea acestei zone se referă la facilitarea și stimularea informatizării agenților economici din sectorul de stat și particular.

3. Zona populației

Această zonă cuprinde asigurarea serviciilor informatice pentru populație în sensul asigurării accesului populației la baze de date de tip video-text, servicii tip ghișeu în instituțiile publice, centrale și locale, asigurarea instruirii informatice, dezvoltarea instruirii asistate de calculator.

V. ETAPIZAREA INFORMATIZĂRII SOCIETĂȚII

Se stabilesc trei etape de informatizare: 1993-1994, 1995-1997, 1998-2000. Obiectivele considerate prioritare sînt specificate în anexa la prezenta Concepție de informatizare.

1. Etapa A anii 1993-1994

Prioritățile etapei actuale statornicesc implicarea directă a informaticii în reforma economică, definitivarea obiectivelor generale pînă în anul 2000 și satisfacerea cerințelor urgente:

- a) constituirea sistemului statistic perfecționat, inclusiv a nomenclatoarelor și clasificărilor naționale generale;
- b) elaborarea proiectelor directoare pentru administrația centrală și locală;
- c) crearea cadrului legislativ-juridic și normativ-tehnic adecvat, urmărindu-se alinierea la reglementările internaționale și europene în domeniul tehnologiilor informaționale;
- d) crearea rețelei naționale pentru transmiterea datelor;
- e) realizarea și punerea în funcțiune a sistemului național de evidență a populației;
- f) informatizarea băncilor și introducerea transferului electronic de fonduri;
- g) elaborarea studiului de fezabilitate pentru industria națională de tehnică de calcul și echipament de telecomunicații;
- h) elaborarea studiilor preliminare pentru toate obiectivele a căror realizare este prevăzută în etapa B.

2. Etapa B – anii 1995-1997

Această etapă preconizează consolidarea și continuarea eforturilor din etapa anterioară și are drept scop creșterea gradului de informatizare a societății prin:

- a) introducerea tehnologiilor moderne pentru culegerea datelor: coduri cu bare, cartele magnetice;
- b) realizarea sistemului informatic al cadastrului general;
- c) realizarea de sisteme și aplicații în baza prevederilor din proiectele directoare elaborate în etapa anterioară: agricultura, învățămînt, ocrotirea sănătății, transport, circulația mărfurilor, protecția mediului, vama și pașapoarte etc.;
- d) dezvoltarea de servicii informatice bazate pe rețeaua națională de transmitere a datelor.

3. Etapa C anii 1998-2000

Această etapă va asigura continuarea măsurilor întreprinse în etapa anterioară prin modernizarea aplicațiilor existente și crearea altora, de tipuri superioare, racordate la evoluția tehnologiilor informaționale și cerințele privind utilizarea acestora. Se va pune accent pe:

- integrarea internațională în domeniul transiterii de date și a exportului de servicii informatice;
- promovarea informaticii la domiciliu;
- aplicații de mare diversitate ce gravitează în jurul inteligenței artificiale, a sistemelor expert și a instruirii asistate de calculator.

VI. ASIGURAREA FINANCIARĂ

Acoperirea financiară a lucrărilor de informatizare a societății se va asigura din: bugetul de stat;

fonduri de risc, constituie în condițiile legii, la dispoziția unităților economice;

credite bancare interne pe termen mijlociu și lung;

credite externe pe termen lung, garantate de Guvern;

capital străin antrenat în societăți mixte;

programe internaționale (O.N.U., C.E.E. etc.);

ajutoare acordate de comunitatea internațională.

Principiile de finanțare vor fi următoarele:

din buget se vor finanța lucrările care nu pot fi efectuate cu surse private sau de către agenții economici;

instituțiile publice se vor finanța din buget în baza proiectelor-directoare de informatizare, conform unui regulament de finanțare;

fondurile de risc se vor forma prin cooperarea resurselor agenților economici cu scop de finanțare a proiectelor de informatică pe bază de credit cu condiții specifice;

atragera capitalului străin se va face prin politica fiscală și vamală favorizantă;
ajutoare acordate de comunitatea internațională se vor îndrepta cu precădere spre import de tehnologii.

Anexă
la Concepția de informatizare
a societății

LISTA
obiectivelor prioritare pentru informatizarea societății

Nr. d/o	Denumirea și conținutul acțiunilor	Termene de executare
1	2	3
A. Elaborarea cadrului legislativ-juridic al informatizării și realizarea suportului necesar pentru asigurarea unității conținutului informațional		
1.	Elaborarea cadrului legislativ-juridic, a standardelor, normelor etc., necesare informatizării	începînd cu 1993
2.	Baze de date, de clasificări și nomenclatoare	
	Clasificări și nomenclatoare generale	1993 (etapa I).
3.	Realizarea procedurilor standard pentru schimbul automat de date	
	Aplicarea recomandărilor O.N.U. și C.E.E. (E.D.I.) pentru schimbul electronic de date în activitățile respective	Începînd cu 1993
4.	Introducerea tehnologiilor moderne de automatizare a culegerii datelor	
	Utilizarea cartelelor magnetice, codului de bare, cartelelor de credit	1993-1995
B. Realizarea premiselor tehnice ale informatizării societății		
5.	Rețeaua națională de transport a datelor	
	Suportul de teletransmisie date, asigurat la bornele utilizatorului	1993 (etapa I)
6.	Introducerea tehnologiilor informaționale în activitățile educaționale de toate gradele	
	Instruire asistentă de calculator	începînd cu 1993
7.	Metode și instrumente tehnologice de proiectare a sistemelor informatice	
	Metodologii și produse-program standardizate pentru analiza și sinteza sistemelor informatice și conducerea proiectelor pentru informatizarea administrației de stat	începînd cu 1993
8.	Modernizarea producției de tehnică de calcul	
	Crearea industriei informaticii (cercetare, proiectare, programare). Oferirea produselor de tehnică de calcul competitive, reorientarea dezvoltării microelectronicii și industriei electronice spre necesitățile și interesele Republicii Moldova, inclusiv pentru producerea tehnicii de calcul și de telecomunicație	începînd cu 1993
C. Realizarea suportului necesar cunoașterii stadiului și evoluției proceselor economico-sociale		
9.	Registrul permanent al populației	
	Baza de date individuale partajate, utilizate de sistemele informatice	începînd cu 1993

10.	Registrul permanent al instituțiilor publice și agenților economici	
	Baza de date individuale partajate, utilizate sistemele informatice	începînd cu 1993
11.	Registrul permanent al unităților teritorial-administrative	
	Baza de date individuale partajate, utilizate de sisteme informatice	începînd cu 1993
12.	Registrul permanent al produselor, mărfurilor și serviciilor	
	Baza de date individuale partajate, utilizate de sistemele informatice	începînd cu 1994
13.	Alte baze de date de interes general	
	Brevete, invenții, mărci, firme, embleme etc.	începînd cu 1993
	Documentare științifică și tehnică	începînd cu 1993
	Stocuri disponibile (cereri urgente)	începînd cu 1993
D. Sisteme informatice prioritare pentru dezvoltarea economico-socială		
14.	Sistemul informatic al conducerii statului	
	Sistemele informatice ale Parlamentului, Președinției și Guvernului	începînd cu 1992
15.	Sistemul informatic statistic perfecționat	începînd cu 1993
16.	Sistemul informatic financiar-contabil (aliniat la sistemul european)	
	Sistemele informatice ale administrațiilor financiare. Sistemul vămilelor	începînd cu 1994
17.	Sisteme informatice bancare, case de economii, asigurări	
	Sisteme în tip real ale băncilor	începînd cu 1993
	Sistemul de interschimb bancar	
	Sistemul de decontare cu unitățile	
Sistemul caselor de economii, subsistemele asigurărilor		
18.	Sisteme informatice de tip distribuire/rezervare	
	Sistemele informatice ale energiei electrice, gazelor naturale, apelor, transporturilor aero, auto, feroviar, circulației mărfurilor	începînd cu 1994
19.	Sistemul informatic al mediului	
	Suportul informatic al cunoașterii stării și tendințelor evoluției mediului ambiant, inclusiv încadrarea în sistemele mondiale	începînd cu 1993
20.	Sisteme informatice ale apărării și securității naționale	
	Asistarea informatică a sistemelor de apărare și securitate ale statului	începînd cu 1993
E. Asistarea informatică a populației		
21.	Sistemul informatic "Utilizarea brațelor de muncă"	începînd cu 1993
22.	Sistemul informatic "Nivelul de trai și protecția socială"	începînd cu 1993

23.	Asistența medicală și ocrotirea socială	
	Baze de date și de cunoștințe specifice, sisteme de gestiune spitalieră, diagnoză și tratament, asistate de calculator	
	Sistemul de achitare a pensiilor	începînd cu 1993
24.	Servicii informatice publice, bazate pe rețeaua telematică	
	Vidiotext, poșta electronică, rezervare locuri, baze de date pe domenii	începînd cu 1993

Anexa nr.2
la Hotărîrea Guvernului
Republicii Moldova
nr.415 din 5 iulie 1993

COMISIA
interdepartamentală pentru informatizare de pe
îngă Guvernul Republicii Moldova

Casian Ion	ministru al comunicațiilor și informaticii, președintele al Comisiei;
Didilică Vladimir	viceministru al comunicațiilor și informaticii, secretar al Comisiei;
Ciubuc Ion	prim-viceministru al economiei;
Bodiu Zosim	viceministru al privatizării și administrării proprietății de stat;
Cemîrtan Alexei	prim-viceministru al finanțelor;
Chimirciuc Petru	viceministru al sănătății;
Ciumac Valentin	prim-viceministru al industriei;
Constnadoglo Ion	viceministru al învățămîntului;
Cașenco Ludmila	vicedirector general al Departamentului statisticii;
Molojen Vladimir	viceministru al afacerilor interne;
Moțpan Ion	vicedirector general al Departamentului comerțului;
Panuli Nicolae	viceministru al serviciilor comunale și exploatarei fondului de locuințe;
Preguza Ion	viceministru al muncii, protecției sociale și familiei;
Perciun Nicolae	viceguvernator al Băncii Naționale a Moldovei;
Savca Gheorghe	prim-vicedirector general al Departamentului Controlului Vamal;
Slipenschi Vitalie	viceministru al agriculturii și alimentației;
Verejan Valentin	viceministru al justiției;
Nanii Ion	viceministru al apărării;
Ursu Ion	viceministru al securității naționale.

[Anexa nr.2 în redacția [Hot. Guv. nr.721 din 23.09.94](#), în vigoare 23.09.1994]